

Sayın Ebeveyn;

Anne-baba tutumları ailenin çocuk yetiştirirken gösterdiği değerler, yargılar, izlenim ve davranışlardır.

Çocuğun aile ortamında olumlu kişilik özellikleri geliştirmesi, iyi bir eğitim alması ve bütüncül olarak gelişimi için ailenin çocuğa karşı sergilediği tutumlar çok önemlidir.

Uyumlu ve özgür bir aile ortamı içinde tutarlı ve sağlıklı ilişkiler kurarak yaşayan çocuk, özerk bir birey olarak yetişkin yaşamına ulaşabilir.

DEMOKRATİK ANNE-BABA TUTUMU

Ailede herkes birey olarak kabul görmekle birlikte görevler ve sorumluluklar bellidir. Çocuk aile içi kararlarda fikir sahibi olmakta ve süreçte aktif rol almaktadır.

Soru sorma, düşüncelerini ifade etme, merak ve keşif duygularına önem verilir.

Anne-baba çocuğu koşulsuz kabul eder. Çocuğa sevgi ile yaklaşır ve onu sevdiğini davranışlarıyla gösterir. Problemlerle baş etme yolları demokratik yollarla oluşturulur.

Bu tutumla yetişen çocuklar sosyalleşmiş, işbirliğine hazır, arkadaş canlısı, duygusal ve sosyal açıdan dengeli bireylerdir. Çocuk nerede ne yapması gerektiğini bilir. Saygılı, sorumluluklarını bilen ve çevresi ile olumlu ilişkiler kurabilen birey olur.

AŞIRI BASKICI ANNE-BABA TUTUMU

Ailede katı bir disiplin anlayışı ve baskıcı bir tutum vardır. Çocuktan aile içi kurallara koşulsuz uyması beklenir.

Aile içinde korku hakimdir ve çocuk korku ile büyür. Çocuğun ilgi ve istekleri dikkate alınmaz. Çocuğu anlama, onun seviyesine inme çabası gösterilmez.

Çocuk içine kapanık, çekingen, itaatkar olabileceği gibi aşırı saldırgan ve zorba da olabilir. Çocuk alacağı ağır cezalardan kaçmak için yalan söyleyebilir. Çocukta güçlü olma ve kendinden zayıfları ezme isteği oluşabilir.

ANNE-BABA TUTUMLARI Ebeveyn Broşürü

**Yenimahalle İlkokulu
Psikolojik Danışma ve
Rehberlik Servisi**

AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ/ SERBEST ANNE-BABA TUTUMU

Çocuğa neyi yapıp neyi yapmaması gerektiği anlatılmaz. Çocuğa hiçbir zaman kesin kural konmaz. Konulan kurallar da uygulama ve denetimden uzaktır.

Çocuğun her istediğini yerine getirmek için büyük çaba harcanır. Aile, çocuk merkezlidir. Çocuk, anne babayı yönetir. Bu tutum ev içerisinde geçerli olduğu gibi ev dışında da geçerlidir.

Kendisine ve çevresine zarar verecek davranışlarda bile müdahale edilmez. Sabırsız, sorumsuz, bencil, çabuk darılan ve her an her istediğinin yapılmasını bekleyen bir çocuk ortaya çıkar.

AŞIRI KORUYUCU ANNE-BABA TUTUMU

Çocuğa hayat tecrübesi yaşama fırsatı tanımazlar. Geç kavuşulan, aşırı istenilen, tek çocuk, tek erkek veya tek kız çocuk gibi çocuklar genellikle abartılmış sevginin odak noktası olur.

Çocuğun büyüdüğünü fark etmeyip bebekmiş gibi davranırlar. Çocuğa hiçbir iş ve sorumluluk vermezler, her şeyi kendileri yaparlar. Bu tür ailelerde çocuğa doğal yaşam hakkı verilmez. Çocuğu ilgilendiren kararlarda yaşı kaç olursa olsun fikri sorulmaz.

Çocuk ailesine olan bağımlılığını dış çevreye genelleşebilir, onu himayesi altına alabilecek herkese bağımlılık geliştirebilir.

TUTARSIZ ANNE-BABA TUTUMU

Tutarsız anne-baba tutumunda kuralların ne zaman, nerede uygulanacağı önceden belirlenmemiştir. Çocuk hangi davranışa nasıl tepki alacağını önceden kestiremez. Çocuğun yaptığı bir davranış bazen çok sert bir tepki alabilirken bazen de çok olumlu karşılanabilmektedir.

Tüm çocuklara eşit davranmama, eşit sorumluluklar vermeme, kız ve erkek çocuğa cinsiyetine göre farklı davranılması gibi durumlar da tutarsızlık göstergesidir.

Çocuk zamanla doğru olanı yapmak yerine, “Ne yaparsam cezadan kurtulurum?” diye taktik geliştirir. Böyle çocukta saldırgan ve olumsuz davranışların değiştirilmesi kolay olmamaktadır. Davranışlarına iç denetimden ziyade anne-baba ve otoritenin durumuna göre yön verir.

İLGİSİZ VE DUYARSIZ ANNE-BABA TUTUMU

Çocuğa karşı ilgisizlik ve boş vermişlik hakimdir. Çoğu zaman çocuğun nerede olduğunu, ne yaptığını takip etmezler.

Çocuğun ruhsal durumu ve okul başarısıyla ilgilenmezler.

Çocukla birlikte vakit geçirmek yerine başka yerlerde olmayı tercih ederler.

Çocukta okula karşı ilgisizlik, yanlış arkadaşlıklar kurma, kural tanımama, uzun vadeli planlar yapamama, başına buyruk yaşama ve evden ayrılma davranışları ortaya çıkabilir.

MÜKEMMELİYETÇİ ANNE-BABA TUTUMU

Bu tutuma sahip anne babalar yaşamları boyunca ulaşamadıkları amaçlara, potansiyeline bakmadan kendi çocuğunun ulaşmasını bekler. Çocuğundan beklentileri yüksektir ve çocuğunun hata yapmasını kabullenemez.

Mükemmeliyetçi anne babalar, çocuklarının gösterdiği başarıyı yeterli bulmayan ve çocuklarından hep daha fazlasını bekleyen anne babalardır.

Böyle ailelerde yetişen çocuklar aşırı hırslı, atak, başarısız, çekingen ve yaşama sevincinden yoksun bir kişilik geliştirebilir. “Nasıl olsa başaramıyorum.” diyerek anne babasının beklentisine cevap vermekten vazgeçebilir ya da anne babasının beklentisine cevap verebilecek güce sahip olsa da beklentiye cevap vermez.

